O‘zMETH 34-312:2026

“O‘ZBEKISTON MILLIY ELEKTR TARMOQLARI” AKSIYADORLIK JAMIYATINING KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SIYOSATI

“O‘ZBEKISTON MILLIY ELEKTR TARMOQLARI”
AKSIYADORLIK JAMIYATI

Toshkent

So‘zboshi

1 Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati tomonidan ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN

2 “O‘zbekiston milliy elektr tarmoqlari” AJning 2026.07.09 dagi 215 -sonli buyrug‘i bilan TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN

3 BIRINCHI BOR KIRITILGAN

Mundarija

1. Umumiy qoidalar..... 1
2. Qamrov doirasi va javobgarlik..... 2
3. Amal qilish muddati va o‘zgartirishlar kiritish tartibi..... 4
4. Siyosatning huquqiy va metodologik asoslari..... 5
5. Terminlar va ta’riflar..... 5
6. Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy tamoyillari..... 10
7. Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimining asosiy elementlari..... 12
8. Korrupsiyaga qarshi kurashning asosiy normalari..... 20

Axborot ma’lumotlari..... 27

Tasdiqlayman

“O‘zbekiston MET” AJ
boshqaruvi raisi

A.A. Nazirov

“O‘ZBEKISTON MILLIY ELEKTR TARMOQLARI” AKSIYADORLIK JAMIYATINING KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SIYOSATI

Amalga kiritish sanasi 2026.10.09.

1 Umumiy qoidalar

1.1 Mazkur korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati (keyingi o‘rinlarda – “Siyosat”) “O‘zbekiston milliy elektr tarmoqlari” aksiyadorlik jamiyatining (keyingi o‘rinlarda – “Jamiyat”) korrupsion harakatlarga qarshi kurashishda samarali korrupsiyaga qarshi komplayens tizimini yaratish va O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi talablariga rioya qilish sohasida o‘zaro bog‘liq tamoyillar, tartib-taomillar va aniq chora-tadbirlar majmuasini belgilaydigan lokal normativ hujjati hisoblanadi.

1.2 Ushbu Siyosatni amalga oshirish, hisobga olish va nazorat qilish uchun mas’ul boshqarma va bo‘limlar – Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati, Inson resurslari bilan ishlash va rivojlantrish boshqarmasi, Yuridik boshqarma hamda jarayonda ishtirok etuvchi Jamiyat markaziy apparatining boshqa departament, boshqarma, bo‘lim, xizmat va ofislari hisoblanadi.

1.3 Ushbu Siyosat quyidagi maqsadlarda ishlab chiqilgan:

- Jamiyatning boshqaruv organlari a’zolari, xodimlari hamda Jamiyat tarkibiga kiruvchi filiallar xodimlarida har qanday shakl va ko‘rinishdagi korrupsion harakatlarga nisbatan murosasiz munosabat va korporativ boshqaruvning barcha darajasida yagona tushunchani shakllantirish,

korrupsiyaga qarshi kurashish masalalarida yagona tamoyil va talablarni belgilash;

- Jamiyat faoliyatidagi korrupsiyaviy xatarlarni kamaytirish maqsadlari, vazifalari va usullarini mustahkamlash va tavsiflash;

- Jamiyat xodimlarining faoliyatini qonuniy doirada ushlab turish, Jamiyatning amaldagi qonunchilikka qat’iy rioya qilishini ta’minlash.

1.4 Ushbu Siyosatning vazifalari quyidagilardan iborat:

- Jamiyat markaziy apparati va uning hududiy filiallarida qo‘llaniladigan korrupsiyaga qarshi komplayens tizimining tamoyillari va asosiy talablari to‘g‘risida xodimlar, rahbariyat va boshqa shaxslarni xabardor qilish;

- Jamiyat markaziy apparati va uning hududiy filiallarida korrupsiyaviy xatarlarni kamaytirish bo‘yicha qabul qilingan chora-tadbirlarni umumlashtirish va tushuntirish;

- Korrupsion harakatlar yoki shubhali holatlar haqida xabar berish uchun axborot kanallarining samarali ishlashini ta’minlash;

- Jamiyat markaziy apparati va uning hududiy filiallari tomonidan O‘zbekiston Respublikasining amaldagi Korrupsiyaga qarshi qonunchiligida belgilangan tamoyil va talablarga rioya qilish majburiyatini belgilash.

2 Qamrov doirasi va javobgarlik

2.1 Ushbu Siyosat bajarilishi majburiydir:

- Jamiyat boshqaruv organlari rahbarlari, Jamiyat xodimlari tomonidan;

- Jamiyat markaziy apparati va uning filiallari rahbarlari va xodimlari tomonidan.

2.2 Aksiyadorlik jamiyati, Jamiyat markaziy apparati va hududiy filiallari tomonidan O‘zbekiston Respublikasining qonunchilik talablariga muvofiq ushbu Siyosatni o‘z faoliyatiga joriy etishga majburdir.

2.3 Aksiyadorlik jamiyati, Jamiyat markaziy apparati va uning

filiallari o‘z ustavi hamda jamiyatda belgilangan tartibga muvofiq ushbu Siyosatni o‘z faoliyatiga joriy etishga majburdir.

2.4 Aksiyadorlik jamiyati, Jamiyat markaziy apparati va uning hududiy filiallari barcha xodimlari ishga qabul qilishda va boshqa belgilangan holatlarda ushbu Siyosat bilan imzolab tanishib, uning normalariga rioya qilishlari shart.

2.5 Aksiyadorlik jamiyati, Jamiyat markaziy apparati va uning hududiy filiallari barcha xodimlari egallagan lavozimidan qat’iy nazar, ushbu Siyosatning tamoyillari va talablariga rioya qilishda shaxsiy javobgarlikni o‘z zimmasiga oladi, shuningdek, ularga bo‘ysunuvchi shaxslar tomonidan ko‘rsatilayotgan ushbu tamoyillar va talablarni buzganligi uchun javobgardirlar. Ushbu javobgarlik Jamiyatning barcha xodimlari va boshqaruv organlari a’zolarining lavozim vazifalarida aks ettirilgan.

2.6 Jamiyat boshqaruvi a’zolari, uning departamentlari, boshqarmalari, bo‘limlari va h.k.) rahbarlari o‘zlari va o‘zlariga bo‘ysunuvchi shaxslar tomonidan sodir etilgan korrupsiyaga oid qonunbuzarliklar uchun javobgardirlar.

2.7 Ushbu Siyosat talablari va/yoki O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchilik normalarini buzgan xodimlar huquqni muhofaza qiluvchi organlar yoki boshqa shaxslar tashabbusi bilan O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligi, Jamiyatning ichki me’yoriy hujjatlari hamda mehnat shartnomalariga muvofiq tartib va asoslarda intizomiy, ma’muriy, fuqarolik-huquqiy va/yoki jinoiy javobgarlikka tortiladi.

2.8 Jamiyatning buyruq, ichki me’yoriy va boshqa ichki hujjatlari ushbu Siyosatga zid bo‘lmasligi kerak.

2.9 Jamiyat o‘zining asosiy korrupsiyaga qarshi tamoyillari va talablarining uning filiallarida bajarilishini ta’minlashga aqlli sa’y-harakatlarini qaratgan. Bu maqsadda Jamiyat:

- Jamiyat filiallari Jamiyatda amal qilayotganga o‘xshash korrupsiyaga qarshi tadbirlar, protseduralar va ichki me’yoriy hujjatlarni joriy etishni

tashabbus qiladi;

- Jamiyat filiallarida korrupsiyaga qarshi kurashish uchun mas’ul xodimlarni tayinlashni hamda ushbu masalalar bo‘yicha Jamiyat bilan hamkorlik qilishni tashabbus qiladi;

- Jamiyat filiallar bilan korrupsiyaga qarshi kurash sohasida axborot berish, o‘qitish, xatarlarni baholash hamda ularning faoliyatida korrupsiyaga qarshi kurashga oid boshqa masalalar yuzasidan tezkor maslahatlashuv va hamkorlikni amalga oshiradi;

- Jamiyat filiallarida korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablariga rioya etilishini muntazam monitoring va tekshiruvlar orqali amalga oshiradi, shuningdek, ularning korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimining samaradorligini baholaydi va hokazo.

3 Amal qilish muddati va o‘zgartirishlar kiritish tartibi

3.1 Ushbu Siyosat Jamiyat boshqaruvi raisi qarori bilan tasdiqlanadi va tasdiqlangan sanadan kuchga kiradi hamda doimiy amal qiluvchi ichki me’yoriy hujjat hisoblanadi.

3.2 Ushbu Siyosat Jamiyatda boshqaruvi raisi qaroriga asosan kuchini yo‘qotgan deb tan olinadi.

3.3 Siyosatga o‘zgartirishlar Jamiyat boshqaruvi raisi qarori asosida kiritiladi va boshqaruv raisi qarorini qabul qilish bilan kuchga kiradi.

Siyosatga o‘zgartirishlar quyidagi holatlarda kiritiladi: O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va/yoki korrupsiyaga qarshi kurash sohasidagi yetakchi xalqaro amaliyotlardagi o‘zgarishlar kiritilganda, korrupsiyaga qarshi tadbirlar va ichki me’yoriy normativ hujjatlarni qayta ko‘rib chiqish zaruriyatini keltirib chiqaradi;

Jamiyatning tashkiliy tuzilishi yoki faoliyati xususiyatlaridagi o‘zgarishlar; rahbarlarning vakolatlaridagi o‘zgarishlar; shuningdek, samarasiz

korrupsiyaga qarshi tadbirlar va protseduralar aniqlanganda hamda Jamiyat faoliyatida korrupsiyani oldini olish va unga qarshi kurashishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuasini takomillashtirish zarur bo‘lganda.

4 Siyosatning huquqiy va metodologik asoslari

4.1 Ushbu Siyosat O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi talablari Jamiyat Nizomiga muvofiq ishlab chiqilgan, shuningdek, Jamiyatga tatbiq etiladigan xalqaro talablarini ham inobatga oladi.

4.2 Ushbu Siyosat quyidagi normativ-huquqiy hujjatlarda aks etgan tamoyillar va normalarga asoslangan:

- O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksi;
- O‘zbekiston Respublikasining Ma’muriy javobgarlik kodeksi;
- O‘zbekiston Respublikasining O‘RQ-419-sonli “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonuni;

4.3 Siyosatning metodologik asosi – xalqaro standart ISO 37001:2016 “Poraxo‘rlikka qarshi kurashish boshqaruv tizimlari talablar va qo‘llash bo‘yicha tavsiyalar”.

5 Terminlar va ta’riflar

Korrupsiyaga qarshi komplayens tizimi (poraxo‘rlikka qarshi kurashish tizimi) – ushbu Siyosatda ko‘rsatilgan o‘zaro bog‘liq elementlar tizimi bo‘lib, poroxo‘rlikka qarshi kurashishga qaratilgan.

Korrupsiyaga qarshi qoidasi – Jamiyatning shartnomalariga kiritiladigan maxsus talablar bo‘lib, ular tomonlarning shartnoma bo‘yicha majburiyatlarni bajarish jarayonida O‘zbekiston Respublikasining Korrupsiyaga qarshi qonunchiligi talablariga rioya qilish majburiyatini yuklashi.

Davlat xizmatchisi:

- O‘zbekiston Respublikasi yoki xorijiy davlatning qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi yoki sud hokimiyati organida tayinlangan yoki saylangan lavozimni egallagan har qanday shaxs;

- O‘zbekiston Respublikasi yoki xorijiy davlat, shu jumladan davlat organi, korxona yoki muassasa uchun davlat funksiyalarini bajarayotgan har qanday shaxs;

- Har qanday mansabdor shaxs yoki xalqaro tashkilot vakili;

- Siyosiy arboblar, siyosiy partiyalarning mansabdor shaxslari, shu jumladan siyosiy lavozimlarga nomzodlar.

Davlat funksiyalari – davlat tomonidan topshirilgan va davlat manfaatlarini himoya qilish maqsadida amalga oshiriladigan har qanday faoliyat, masalan, davlat xaridlari bilan bog‘liq faoliyat.

Davlat organlari, korxonalari va muassasalari – davlat hokimiyati organlari, fuqarolarning mahalliy o‘zini o‘zi boshqarish organlari hamda ularning tuzilma bo‘linmalari, shuningdek davlat tomonidan bevosita yoki bilvosita nazorat qilinadigan barcha yuridik shaxslar.

Biznes sheriklar – Jamiyat tomonidan hamkorlik faoliyati va shartnoma tuzish bo‘yicha muzokaralar olib borilayotgan jismoniy va yuridik shaxslar.

Tijorat sovg‘asi – Jamiyatning nomidan va/yoki hisobidan xodim tomonidan kontragent yoki boshqa uchinchi shaxslarga beriladigan har qanday sovg‘a, shuningdek, kontragent yoki boshqa uchinchi shaxslar tomonidan Jamiyat yoki uning xodimiga berilgan sovg‘a.

Tijorat mehmondo‘stlik belgilarii – Jamiyat xodimlari manfaatlari uchun yoki ular nomidan uchinchi shaxslar tomonidan amalga oshiriladigan, hamkorlik o‘rnatish va/yoki saqlash bilan bog‘liq xarajatlar; bu faoliyatga tijorat uchrashuvlari, nonushta, tushlik, kechki ovqat, qahva tanaffuslari, muzokaralar, qabullar va h.k. kiradi.

Klanchilik – xodimning muayyan avlodga mansub bo‘lishlari asosida uchinchi shaxslarga nisbatan subyektiv, imtiyozli va yoqimsiz munosabatda

bo‘lish shaklidagi shaxsiy manfaatdorligi.

Kontragent – xodimlardan tashqari har qanday jismoniy shaxs yoki yuridik shaxs (shu jumladan uning filiali va/yoki vakolatxonasi), Jamiyat bilan amaldagi shartnomaviy munosabatlarga ega bo‘lgan.

Manfaatlar to‘qnashuvi – xodimning shaxsiy manfaatdorligi (bevosita yoki bilvosita) uning lavozim yoki xizmat majburiyatlarini to‘g‘ri bajarishiga ta’sir qiladi yoki qilishi mumkin bo‘lgan holat; bu holat xodimning shaxsiy manfaatdorligi bilan Jamiyatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o‘rtasida ziddiyat yuzaga kelishi yoki kelishi mumkinligini anglatadi.

Poraxo‘rlik huquqbuzarligi – korrupsiya alomatlariga ega bo‘lgan harakat, uni amalga oshirish uchun O‘zbekiston Respublikasining Korrupsiyaga qarshi qonunchiligida javobgarlik belgilangan.

Korrupsiyaviy harakatlar:

- davlat xizmatchisiga (pora, poraxo‘rlik), tijorat tashkiloti vakiliga (tijorat porasi) yoki boshqa har qanday shaxsga uning harakatlariga ta’sir qilish (harakatsizligini ta’minlash) va mansab vazifalarini nomuvofiq tarzda bajarishga undash hamda Jamiyat uchun noqonuniy afzallik, jumladan tijorat afzalliklarini olish maqsadida noqonuniy manfaat taklif qilish, va’da berish, rozilik berish, topshirish;

- rasmiy jarayonlarni yengillashtirish maqsadida to‘lovlarni amalga oshirish;

- mansab mavqeidan noqonuniy foydalanish maqsadida shaxslardan noqonuniy manfaat talab qilish, uni olishga rozilik bildirish yoki olish, shuningdek, mansab vakolatlaridan suiiste’mol qilish, xizmat mavqeidan foydalanish orqali Jamiyatning qonuniy manfaatlariga zid ravishda o‘zi yoki uchinchi shaxslar foydasi uchun noqonuniy manfaat olish;

- pora berish yoki tijorat porasida vositachilik, jumladan noqonuniy manfaatni oluvchiga topshirish, yoki oluvchi va beruvchi o‘rtasida ushbu noqonuniy manfaatlarni berish va olish bo‘yicha kelishuvga erishish yoki uni

amalga oshirishda ko‘maklashish;

- xodimlar tomonidan sodir etiladigan, korrupsiya alomatlariga ega bo‘lgan yoki uni sodir etishga ko‘maklashadigan boshqa harakatlar/harakatsizliklar, jumladan manfaatlar to‘qnashuvi holatlari.

Korrupsiya – shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy yoki boshqa shaxslar manfaati uchun moddiy yoki nomoddiy manfaat olish maqsadida noqonuniy foydalanishi, shuningdek, bunday manfaatlarning noqonuniy tarzda taqdim etilishi.

Shaxsiy manfaatdorlik – xodim va/yoki uning yaqin qarindoshlarining pul mablag‘lari, boshqa mulk, jumladan mulkiy huquqlar, mulkiy xarakterdagi xizmatlar, bajarilgan ish natijalari yoki boshqa turdagi manfaat (afzalliklar) olish imkoniyati bilan bog‘liq manfaatdorligi.

Xalqaro tashkilot – davlatlar, hukumatlar yoki boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan tuzilgan, tashkiliy shakli va vakolatlaridan qat’i nazar, har qanday xalqaro tashkilot, jumladan mintaqaviy iqtisodiy integratsiya tashkilotlari.

Mahalliychilik – faqat shaxsning nasabga mansubligi (urug‘ning mashhurligi/tan olinganligi) va Jamiyatda hokimiyat vakolatiga ega bo‘lgan yaqin qarindoshlarining xizmat mavqeini inobatga olgan holda, uni ishga qabul qilish, rotatsiya qilish yoki lavozimga tayinlash holati, shaxsning ushbu lavozimga qo‘yilgan malaka talablariga muvofiqligi e’tiborga olinmagan holda amalga oshirilishi.

Noqonuniy manfaat – qonuniy asoslarsiz va’da qilinadigan, taklif etiladigan, beriladigan yoki qabul qilinadigan pul mablag‘lari yoki boshqa mulk, mulkiy huquqlar, afzalliklar, imtiyozlar, xizmatlar, nomoddiy aktivlar yoki boshqa turdagi moddiy yoki nomoddiy manfaatlar.

Nepotizm – hokimiyat va/yoki ta’sirdan foydalanib, yaqin qarindoshlarga noqonuniy imtiyozlar berish, jumladan, lekin bunga cheklanmagan hollarda: yaqin qarindoshlar va/yoki do‘stlarga asoslanmagan mukofotlar tayinlash,

Jamiyat manfaatlariga zid ravishda yaqin qarindoshlarni ishga qabul qilish va lavozimga tayinlash.

Boshqaruv organlari – Jamiyatning Boshqaruvi va Kuzatuv kengashi.

Rasmiy jarayonlarni yengillashtirish uchun to‘lovlar – belgilangan tartibdagi jarayonlar yoki harakatlarni amalga oshirishni ta’minlash yoki tezlashtirish maqsadida noqonuniy ravishda beriladigan pul mablag‘lari, mulk, afzalliklar, imtiyozlar, xizmatlar, nomoddiy aktivlar yoki boshqa turdagi moddiy/nomoddiy manfaatlar, ular tegishli qonunchilik va me’yoriy hujjatlarda nazarda tutilmagan.

Homiylik – yuqori lavozimdagi xodim tomonidan boshqa bir xodimni himoya qilish, uni qo‘llab-quvvatlash orqali unga qulay mehnat sharoitlarini yaratish.

Potensial manfaatlar to‘qnashuvi – muayyan sharoitlar yuzaga kelganda, xodim yoki uning yaqin qarindoshlarining shaxsiy (jumladan shaxsiy, ijtimoiy, mulkiy, moliyaviy, siyosiy va boshqa tijorat yoki notijorat) manfaatlari Jamiyat manfaatlariga zid kelishi va xodimning o‘z xizmat vazifalarini bajarishiga ta’sir qilishi mumkin bo‘lgan holat.

Boshqaruv raisi – Jamiyatning Boshqaruv raisi.

Real manfaatlar to‘qnashuvi – xodim yoki uning yaqin qarindoshlarining shaxsiy (jumladan shaxsiy, ijtimoiy, mulkiy, moliyaviy, siyosiy va boshqa tijorat yoki notijorat) manfaatlari Jamiyat manfaatlariga bevosita yoki bilvosita zid keladigan holat.

Favoritizm – Jamiyat xodimi bir shaxs va/yoki shaxslar guruhi manfaatlarini boshqa shaxs va/yoki guruh manfaatlaridan ustun qo‘yadigan holat. Bunday holatlar quyidagilarda namoyon bo‘ladi. Jamiyatda kadrlarni tanlash va joylashtirish, lavozim bo‘yicha ilgarilash, mukofot tayinlash va davlat mukofotlariga tavsiya etish, ta’til berish yoki sanatoriyga, chet el xizmat safarlariga yuborish, murojaatlarni ko‘rib chiqish navbati, ish va navbatchilik jadvallarini belgilash va h.k.

6 Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy tamoyillari

6.1 Korrupsiyaviy harakatlarning har qanday shakli va ko‘rinishini qabul qilmaslik

Operatsion, investitsion va boshqa faoliyat turlarini amalga oshirishda Jamiyat korrupsiyaviy harakatlarning har qanday shakli va ko‘rinishini mutlaqo rad etish tamoyiliga (korrupsiyaga nisbatan “nol toqat” tamoyili) rioya qiladi.

Korrupsiyaviy harakatlarni qabul qilmaslik tamoyili – bu Jamiyat boshqaruv organlari a’zolari va Jamiyat xodimlari uchun, faoliyat yuritilayotgan mamlakatdagi ish amaliyoti va xususiyatlaridan qat’i nazar, korrupsiyaviy harakatlarni sodir etishni qat’iy ta’qiqlashni anglatadi, jumladan:

- davlat xizmatchisiga (pora, poraxo‘rlik), tijorat tashkiloti vakiliga (tijorat porasi) yoki har qanday boshqa shaxsga uning harakatlariga ta’sir qilish (yoki harakatsizligini ta’minlash), mansab vazifalarini nomuvofiq tarzda bajarishga undash va Jamiyat uchun noqonuniy tijorat afzalliklarini qo‘lga kiritish maqsadida pul mablag‘lari yoki boshqa mulk, mulkiy huquqlar, afzalliklar, imtiyozlar, xizmatlar, nomoddiy aktivlar yoki boshqa har qanday moddiy yoki nomoddiy manfaatlarni taklif etmaslik, va’da bermaslik, rozilik bermaslik va topshirmaslik;

- rasmiy jarayonlarni yengillashtirish maqsadida to‘lovlar amalga oshirmaslik;

- Jamiyatning qonuniy manfaatlariga zid ravishda o‘z mansab mavqeidan noqonuniy foydalanish, jumladan o‘zi yoki uchinchi shaxslar foydasi uchun yuqorida qayd etilgan moddiy va nomoddiy boyliklarni qo‘lga kiritish maqsadida shaxslardan pul mablag‘lari, boshqa mulk, mulkiy huquqlar, afzalliklar, imtiyozlar, xizmatlar, nomoddiy aktivlar yoki boshqa har qanday moddiy/nomoddiy manfaatlarni talab qilmaslik, so‘ramaslik, olishga rozilik bermaslik va qabul qilmaslik;

- pora berish yoki tijorat porasi bo‘yicha vositachilik qilmaslik, jumladan yuqorida ko‘rsatilgan moddiy va nomoddiy boyliklarni oluvchiga topshirmaslik, yoki oluvchi va beruvchi o‘rtasida ularni berish va olish to‘g‘risidagi kelishuvni amalga oshirishda yordam bermaslik;

- korrupsiya alomatlariga ega bo‘lgan yoki ularni amalga oshirishga ko‘maklashuvchi, jumladan manfaatlar to‘qnashuvi holatlarini o‘z ichiga olgan boshqa har qanday harakat yoki harakatsizlikka yo‘l qo‘ymaslik.

Agar xodim o‘z harakatlarining qonuniyligi va ularning ushbu Siyosat talablariga muvofiqligi bo‘yicha shubhaga tushsa, ushbu masala yuzasidan bevosita rahbari yoki Jamiyatning Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati bilan maslahatlashishi lozim.

6.2 Jazoning muqarrarligi

Korrupsiyaviy harakatlarni rad etish tamoyilini saqlash doirasida Jamiyat korrupsiyaviy harakatlarni sodir etish yoki Korrupsiyaga qarshi tartib-qoidalarni buzishga oid barcha oqilona asoslangan shubhalar yoki aniqlangan faktlar bo‘yicha xizmat tekshiruvlarini boshlaydi va aybdor xodimlarni mansabidan, ish stajidan, Jamiyatdagi maqomidan va boshqa omillaridan qat’iy nazar O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq javobgarlikka tortiladi.

Jamiyat Korrupsiyaga qarshi qonunchilik va ushbu Siyosat talablarini buzgan xodimlar haqidagi ma’lumotlarni O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartib va shartlarda ommaga ochiqlash huquqini o‘z oldida saqlab qo‘yadi.

6.3 Qonuniylik

Jamiyat va uning xodimlari O‘zbekiston Respublikasi hamda faoliyatini olib borayotgan yoki olib borishni rejalashtirayotgan boshqa xorijiy mamlakatlar qonunchiligiga hamda Jamiyatga tatbiq etiladigan xalqaro hujjatlar talablariga rioya qilish majburiyatiga egadirlar.

Jamiyat tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar ham mazkur qonun normalariga, jumladan ushbu

Siyosatning 4.2-bandida aks etgan normalarga va 4.3-bandida ko‘rsatilgan doirada korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dunyodagi ilg‘or tajribalarga mos keladi.

6.4 Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarning profilaktik va tizimliligi hamda ularni doimiy takomillashtirish

Jamiyat qonunga muvofiq va oqilona barcha imkoniyatlarni safarbar etib, buzilishlarni eng tez va muqarrar to‘xtatishga, shuningdek korrupsiyaviy harakatlarni sodir etilishining sabablari va sharoitlarini bartaraf etishga qaratilgan profilaktik chora-tadbir va tartiblarni amalga oshiradi.

Amalga oshirilayotgan Korrupsiyaga qarshi chora-tadbir va tartiblar Korrupsiyaga qarshi komplayens tizimida birlashtirilgan bo‘lib, u Jamiyatning barcha faoliyat yo‘nalishlari va biznes jarayonlariga integratsiya qilingan hamda undagi samaradorlikni oshirish maqsadida doimiy takomillashtirib boriladi.

7 Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimining asosiy elementlari

7.1 Rahbarlikning namunasi

Jamiyat Kuzatuv Kengashi a’zolari hamda departament, boshqarma, bo‘lim, xizmat va ofislar rahbarlari etika va korrupsiyaga qarshi xulq-atvorning yuqori standartini shakllantirishga ko‘maklashadi, belgilangan korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablarga amal qilishda rahbarlik qiladi hamda har qanday korrupsiyaviy harakatlarga nisbatan toqatsiz munosabat bildirib, jamiyatdagi korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarni ishlab chiqish, amalga oshirish, nazorat qilish va takomillashtirishda faol ishtirok etadilar.

Jamiyat Kuzatuv Kengashi a’zolari hamda departament, boshqarma, bo‘lim, xizmat va ofislar rahbarlik lavozimlariga ilgari noqonuniy, jumladan korrupsiyaviy faoliyatda ishtirok etgan shaxslarni qo‘ymaslik uchun oqilona choralar ko‘radi.

7.2 Korrupsiya xatarlarining muntazam tahlili

Jamiyat muntazam ravishda (kamida ikki yilda bir marta va zaruratga ko‘ra) o‘z faoliyatining barcha yo‘nalishlari va hududlaridagi korrupsiya xatarlarini aniqlaydi va baholaydi/qayta baholaydi, bu jamiyatning korrupsiyaviy xavf-xatarlarini aniqlash va baholash bo‘yicha Yo‘riqnomasida belgilangan tartibda amalga oshiriladi. Korrupsiyaviy xavf-xatarlari tahlili doirasida tashkilot tuzilishi va biznes jarayonlarini tashkil etish xususiyatlari, rivojlanish rejalari, jumladan investitsiya va strategik loyihalar, normativ-huquqiy talablardagi o‘zgarishlar, siyosiy va iqtisodiy vaziyat hamda boshqa tegishli ichki va tashqi omillar hisobga olinadi.

Jamiyat korrupsiya xavfini boshqarish zarurligini, uning yuzaga kelish ehtimoli va ta’sir darajasidan qat’i nazar, tan oladi.

Korrupsiya xavflari tahlili natijalari Jamiyat ijroiya qo‘mitasi tomonidan ko‘rib chiqiladi va ushbu natijalar Jamiyatning Korrupsiyaga qarshi tartib-qoidalarini takomillashtirish hamda tegishli davr uchun Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar rejasini/yo‘l xaritasini ishlab chiqish uchun asos bo‘lib xizmat qiladi.

7.3 Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha asosiy hujjatlar hamda aniqlangan xatarlarga mos va tizimli Korrupsiyaga qarshi tartib-qoidalar

Jamiyatning Korrupsiyaga qarshi Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati asosida O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchilik normalari, ushbu Siyosatda, Axloq kodeksida va Manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish to‘g‘risidagi Nizomda aks etgan tamoyillar va talablar yotadi.

Jamiyat aniqlangan korrupsiya xatarlariga oqilona javob bera oladigan korrupsiyaga qarshi nazorat tizimi, tartib-qoidalar va chora-tadbirlarni ishlab chiqadi hamda o‘z faoliyatiga joriy etadi. Jamiyat mazkur nazorat vositalari va tartib-qoidalarning maksimal darajada oshkora, tushunarli va amalga oshirilishi mumkin bo‘lishini ta’minlashga intiladi.

Amalga oshiriladigan korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar va tartiblar ushbu Siyosatda ko‘rsatilgan, korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar rejasida/yo‘l

xaritasida aks ettirilgan hamda Jamiyatning boshqa lokal me’yoriy hujjatlarida mustahkamlangan.

7.4 Korrupsiyaga qarshi kurash uchun mas’ul shaxslar va bo‘limlar

7.4.1 Korrupsiyaga qarshi komplayens tizimini samarali shakllantirish va faoliyat yuritishini ta’minlash maqsadida, Jamiyat tarkibida to‘g‘ridan-to‘g‘ri Jamiyat Boshqaruv raisiga bo‘ysunuvchi Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati tashkil etilgan.

7.4.2 Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati Jamiyatda korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo‘yicha o‘z funksiyalarini amalga oshirish uchun yetarli darajada mustaqillikka va zarur resurslarga ega, jumladan quyidagilarni amalga oshirish uchun:

– Korrupsiyaviy harakatlarning oldini olish, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo‘yicha tartib-qoidalar, chora-tadbirlar va lokal me’yoriy hujjatlarni ishlab chiqish va takomillashtirish;

– Korrupsiya xatarlarini aniqlash va baholashni amalga oshirish;

– Jamiyat xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha axborot-ta’lim tadbirlari va kampaniyalarini o‘tkazish, shuningdek, yuzaga kelayotgan masalalar yuzasidan ularga maslahat berish;

– Jamiyatda Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar, tartib-qoidalar va lokal me’yoriy hujjatlarni bajarish va ularga rioya etilish samaradorligini nazorat qilish va monitoring yuritish, shuningdek, Korrupsiyaga qarshi komplayens tizimining yetarliligi va dolzarbligini baholash;

– Korrupsiyaviy harakatlar yuzasidan xizmat tekshiruvlarida, shuningdek, xodimlarni aniqlangan qonun buzilishlar uchun javobgarlikka tortish masalalarini ko‘rib chiqishda ishtirok etish;

– Jamiyatdagi Korrupsiyaga qarshi (komplayens) tizimining joriy holati to‘g‘risida Jamiyat Kuzatuv Kengashiga va Boshqaruviga doimiy ravishda hisobot taqdim etish;

– Jamiyatning lokal me’yoriy hujjatlari bilan belgilangan boshqa vakolatlarni amalga oshirish.

7.4.3 Jamiyatning Yuridik boshqarma korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida quyidagi funksiyalarni amalga oshiradi:

– Jamiyatning lokal me’yoriy hujjatlarida, jumladan, korrupsiyaga qarshi shartlarda nazarda tutilgan talablarni kontragentlar bilan tuziladigan shartnomalarga kiritilishi ustidan nazorat o‘rnatish;

– Jamiyat faoliyatiga tatbiq etiladigan Korrupsiyaga qarshi qonunchilik va uning qo‘llanilish amaliyotini tahlil qilish va monitoring yuritish;

– Jamiyat kontragentlarning halol va ishonchli ekanligini tekshirish;

– Korrupsiyaviy huquqbuzarliklar uchun sharoit yaratilishi xavfini bartaraf etish maqsadida hujjatlar loyihalari, lokal me’yoriy va ijro hujjatlari hamda ularning loyihalariga Korrupsiyaga qarshi ekspertiza o‘tkazish.

7.4.4 Jamiyatda, shuningdek, Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati ishtirokida manfaatlar to‘qnashuvi holatlarini ko‘rib chiqish va bartaraf etish bilan shug‘ullanuvchi Odob-axloq komissiyasi ham faoliyat yuritadi.

7.4.5 Ko‘rsatilgan bo‘limlardan tashqari, Jamiyatda samarali Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimini shakllantirish jarayonida, lokal me’yoriy hujjatlarda belgilangan vakolatlar doirasida boshqa xodimlar va bo‘limlar ham ishtirok etadilar.

7.4.6 Jamiyat barcha mas’ul tuzilma bo‘limlarining o‘zaro harakatlarini muvofiqlashtiradi, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish jarayonida davlat hokimiyati organlari va qonunni muhofaza qilish organlari bilan samarali hamkorlikni ta’minlaydi.

7.5 Axborot berish, o‘qitish va maslahat berish

7.5.1 Korrupsiyaga qarshi kurashish jarayonining shaffofligini ta’minlash va korrupsiya xavfini kamaytirish maqsadida, Jamiyat korrupsiyaga qarshi munosabatni ochiq bildirib, ushbu Siyosatni hamda korrupsiyaga qarshi boshqa

lokal me’yoriy hujjatlarni o‘z rasmiy veb-saytida erkin kirish uchun joylashtiradi.

7.5.2 Jamiyat o‘z xodimlari va kontragentlariga amal qilayotgan Korrupsiyaga qarshi qonunchilik me’yorlari, ushbu Siyosat hamda Korporativ axloq kodeksi prinsiplari va talablari haqida axborot berish va tushuntirishda oqilona chora-tadbirlarni amalga oshiradi.

Xususan, Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati xodimlar uchun muntazam axborot berish va o‘quv tadbirlarini o‘tkazadi:

– Yangi ishga qabul qilingan xodimlar uchun Korrupsiyaga qarshi bo‘yicha o‘qitish – ishga kirishgan kundan boshlab 45 kun ichida;

– Barcha xodimlar uchun har yili korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida bilim va ko‘nikmalarni saqlab qolish maqsadida Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha o‘qitish;

– Korrupsiyaga qarshi siyosati va jarayonlarida muhim o‘zgarishlar kiritilganda — tegishli Korrupsiyaga qarshi siyosatlari va jarayonlarni qo‘llash bo‘yicha mas’ul xodimlarni o‘qitish;

– Korrupsiyaga qarshi komplayens tizimida kamchiliklar aniqlanganda, shu jumladan korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida xodimlarning bilim va ko‘nikmalarining yetishmasligi holatida – mazkur Siyosat va boshqa lokal normativ hujjatlarda belgilangan Korrupsiyaga qarshi prinsiplari va protseduralarini buzgan xodimlar uchun;

– o‘quv natijalari bo‘yicha testdan o‘ta olmagan xodimlar uchun hamda boshqa tegishli holatlarda;

– Korrupsiyaga qarshi maxsus o‘quv va test sinovlari – yuqori korrupsion xavfga ega lavozimlarda va nazorat funksiyalari bilan bog‘liq lavozimlarda ishlovchi xodimlar uchun;

– Jamiyat tomonidan amalga oshirilayotgan Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlari va protseduralari haqida xodimlarni xabardorligini oshirishga

qaratilgan Korrupsiyaga qarshi tadbirlarni o‘tkazish, korrupsiyaga nisbatan “nol toqatsiz” madaniyatini shakllantirish maqsadida.

7.5.3 Agar Jamiyat xodimlarida Jamiyatda joriy etilgan Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlari, jarayonlari va ichki me’yoriy hujjatlar hamda O‘zbekiston Respublikasining Korrupsiyaga qarshi qonunchiligi normalariga oid savollar tug‘ilsa, ular Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmatiga maslahat olish uchun murojaat qilishlari mumkin.

7.5.4 Jamiyat o‘z sheriklari va kontragentlarini mazkur Siyosatning tamoyillari va talablari haqida xabardor qiladi, ular bilan tuziladigan shartnomalarga O‘zbekiston Respublikasining Korrupsiyaga qarshi qonunchiligi normalariga rioya qilish zarurligini o‘z ichiga olgan moddalarni kiritadi hamda ularning korrupsion harakatlar sodir etilish faktlari aniqlansa, bir tomonlama sudsiz tarzda shartnomani bekor qilish hamda O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligi doirasida zararni qoplash talab qilish huquqini o‘zida saqlab qoladi.

7.6 Buzilishlar haqida xabar berish kanallari

7.6.1 Jamiyat o‘z xodimlari va boshqa manfaatdor shaxslarni o‘zlarining shubhalari haqida, shuningdek, mazkur Siyosatning normalariga zid bo‘lish holatlari to‘g‘risida ertaroq xabar berishga chaqiradi. Bu xabarlar quyidagi kanallar orqali yo‘llanishi mumkin:

– Ishonch telefoniga og‘zaki murojaat qilish;

– Facebook ijtimoiy tarmogidagi aloqa kanali;

– Telegram messenjeridagi aloqa kanali;

– Ishonch telefoni;

– Jamiyatning rasmiy veb-saytdagi aloqa kanali

– Jamiyatning stop.corruption@uzbekistonmet.uz elektron pochtasiga

– Jamiyatning uzbekiston_met@exat.uz elektron pochtasiga

– Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmatiga @anticor_uzbmet telegram bilan ham murojaat qilish orqali.

7.6.2 Jamiyat O‘zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari hamda Jamiyatning ichki me’yoriy hujjatlarida belgilangan tartibda korrupsion harakatlar haqida kelgan barcha xabarlarni ro‘yxatga olish, obyektiv va o‘z vaqtida ko‘rib chiqishni ta’minlaydi.

7.6.3 Jamiyat o‘z vakolatlari va imkoniyatlari doirasida korrupsiyaga oid haqiqatga to‘g‘ri keladigan ma’lumotni taqdim etgan murojaatchining shaxsiy ma’lumotlarining maxfiyligini O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligida nazarda tutilgan holatlardan tashqari ta’minlaydi. Shu bilan birga, agar murojaatchi o‘zining xabarini boshqa Jamiyat xodimlariga yoki uchinchi shaxslarga ko‘ngilli ravishda, jumladan ehtiyotkorliksizlik bilan oshkor qilsa, Jamiyat ushbu shaxsiy ma’lumotlarni maxfiy saqlash uchun mas’uliyatni o‘z zimmasiga olmaydi.

7.6.4 Jamiyat ishonch bilan kafolat beradiki, yaqindagina korrupsiyaga oid shubhali xulq-atvor yoki mazkur Siyosatning Korrupsiyaga qarshi prinsiplari va talablariga ehtimoliy rioya qilinmasligi to‘g‘risida sadoqat bilan ma’lumot bergan xodimlarga nisbatan har qanday ta’qib harakatlariga yo‘l qo‘yilmaydi.

7.6.5 Aldashga asoslangan ma’lumot berish, yolg‘on guvohlik yoki tuhmat etikaga zid xulq-atvor va mazkur Siyosatning buzilishi sifatida qaraladi, hamda bunday xabarni bergan xodim O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligi va Jamiyatning ichki me’yoriy hujjatlariga muvofiq javobgarlikka tortilishi mumkin.

7.6.6 Jamiyat xodimlari ko‘rsatilgan xabar berish kanallari orqali Jamiyatning korrupsiyaga qarshi komplayens tizimini takomillashtirish bo‘yicha tavsiyalar va chora-tadbirlarni ham taklif qilishlari mumkin.

7.7 Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha monitoring, nazorat va hisobot berish

7.7.1 Jamiyat korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha tadbirlar, jarayonlar va ichki me’yoriy hujjatlarning bajarilishini monitoring qiladi hamda ularning

samaradorligini nazorat qiladi, shuningdek, korrupsiyaga qarshi komplayens tizimining yetarliligi va dolzarbligini baholaydi.

Korrupsiyaga qarshi monitoring va nazorat jamiyatda har (yarim yilda) Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati tomonidan amalga oshiriladi va bu jarayon Jamiyatdagi korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarning samaradorligini monitoring qilish va nazorat qilish usulida aks ettirilgan tartibga muvofiq o‘tkaziladi.

Korrupsiyaga oid harakatlar yoki belgilangan tartiblar buzilish holatlari aniqlanganda, Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati ularning sabablari va sodir etilish imkoniyatlarini tahlil qiladi hamda zaruratga ko‘ra amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarni va tartiblarni takomillashtiradi.

7.7.2 Jamiyat Kuzatuv Kengashi va Boshqaruvi Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati tomonidan muntazam ravishda tayyorlanadigan korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimi faoliyati haqidagi hisobotlarni ko‘rib chiqadi hamda korporativ soxtachilik, korrupsiya va boshqa ishonchsiz harakatlar bo‘yicha ehtimoliy holatlar bo‘yicha xizmat tekshiruvlarini nazorat qiladi.

Xizmat tekshiruvlari har bir korrupsiya holati aniqlanganda yoki jamiyatdagi qoidalar buzilishi haqida asosli xabar kelganda, Boshqaruv Raisi (o‘rinbosari yoki vaqtincha ishni bajarayotgan shaxs) topshirig‘i bilan amalga oshiriladi. Qolaversa, zarurat bo‘lganda jamiyat huquqni muhofaza qilish va boshqa davlat organlari bilan hamkorlik qiladi, korrupsiya holatlarini aniqlash, tergov qilish va korrupsiya jinoyati sodir etgan xodimlarga nisbatan chora ko‘rishda ishtirok etadi.

7.7.3 Shuningdek, Jamiyat ichki nazorat tizimining, xususan buxgalteriya va boshqaruv hisob tizimining muntazam tashqi va ichki audit tekshiruvlarini amalga oshirishni ta’minlaydi hamda qo‘llaniladigan qonunchilik va Jamiyatning ichki me’yoriy hujjatlari, jumladan, ushbu Siyosatda belgilangan

prinsip va talablar hamda jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legalizatsiya qilish va terrorizmni moliyalashtirishga qarshi kurash sohasidagi qonunchilik talablariga rioya qilinishi ustidan nazorat olib boradi.

8 Korrupsiyaga qarshi kurashning asosiy normalari

8.1 Sovg‘alari va vakillik xarajatlari

Jamiyat kontragentlar bilan o‘zaro hamkorlikni mustahkamlash maqsadida umumqabul qilingan biznes amaliyotlari, O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik normalari hamda Jamiyatda o‘rnatilgan prinsip va talablar doirasida biznes sovg‘alari va mehmondo‘stlik ramzlarini almashish imkoniyati borligini tan oladi.

Jamiyat xodimlari tomonidan olingan va taqdim etilgan barcha biznes sovg‘alari, shuningdek, ular tomonidan qabul qilingan mehmondo‘stlik ramzlari quyidagi talablarga muvofiq bo‘lishi lozim:

– O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga, mazkur Siyosat, Biznes sovg‘alari va mehmondo‘stlik ramzlari to‘g‘risidagi Nizom hamda Jamiyatning boshqa ichki me’yoriy hujjatlariga muvofiq bo‘lishlari lozim;

– Ma’lum bir holat/tantanaga mutanosib, aqlli asoslangan, ixtiyoriy va ushbu Nizomda belgilangan limitlarga mos bo‘lishi, hasham buyumlari sanalmasligi kerak;

– Biznes sovg‘alari va mehmondo‘stlik ramzlari to‘g‘risidagi Nizomda belgilangan ruxsat etilgan sovg‘a berish sabablariga mos kelishi lozim;

– Naqd pul, naqdsiz pul mablag‘lari, qimmatli qog‘ozlar, kriptovalyuta, qimmatbaho metallar yoki boshqa pul ekvivalentlari bo‘lmasligi zarur;

– Sovg‘a qiluvchiga nisbatan hech qanday majburiyatlarni keltirib chiqarmasligi, yashirin mukofot yoki xizmat, harakatsizlik, qo‘llab-quvvatlash, himoya, huquq berish, bitim, kelishuv, litsenziya, ruxsatnoma kabi qarorlar

qabul qilish uchun yoki boshqa noqonuniy yoki etikaga zid maqsadlarda ta’sir ko‘rsatishga urinish bo‘lmasligi kerak;

Biznes sovg‘alari va ularning qiymati, sovg‘a berish sabablari, qabul qiluvchilar to‘g‘risidagi ma’lumot oshkor qilinganda Jamiyat, xodimlar va boshqa shaxslar uchun obro‘yiga xatar keltirib chiqarmasligi lozim.

Qo‘shimcha talablar hamda biznes sovg‘alari va mehmondo‘stlik ramzlarini berish/olish jarayoni va hisobot berilishi tartibi Jamiyatning Biznes sovg‘alari va mehmondo‘stlik ramzlari to‘g‘risidagi Nizomida belgilangan.

Agar xodimda biznes sovg‘asi yoki mehmondo‘stlik ramzi ushbu Siyosat talablariga muvofiqligiga doir shubha tug‘ilsa, u mazkur masala bo‘yicha to‘g‘ridan-to‘g‘ri rahbari va/yoki Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmatiga murojaat qilishi kerak.

8.2 Manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish

Jamiyatning xodimlari o‘z lavozim vazifalarini bajarishda Jamiyat manfaatlarini birinchi o‘ringa qo‘yishlari, haqiqiy manfaatlar to‘qnashuviga olib kelishi mumkin bo‘lgan holatlar va sharoitlardan qochishlari, potensial manfaatlar to‘qnashuvi holatlarini oldini olishga harakat qilishlari lozim. Shuningdek, ular nepotizm (ya’ni qarindoshlik), favoritizm, mahalliylik, himoyachilik yoki klanchilik asosida lavozim vazifalarini va vakolatlarini bajarmasliklari kerak.

Manfaatlar to‘qnashuvi holatlarini aniqlash, ko‘rib chiqish va hal etish jarayoni Jamiyatning Manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish to‘g‘risidagi Nizomida belgilab qo‘yilgan bo‘lib, ushbu Nizomga muvofiq xodimlar tegishli ma’lumotlarni oshkor qiladilar:

– Jamiyatga ishga qabul qilinayotganda;

– rotatsiya yoki yangi lavozimga tayinlash holatida;

– manfaatlar to‘qnashuvining mavjudligi/yo‘qligi to‘g‘risida har yillik deklaratsiya taqdim etganda;

– belgilangan holatlar yuzaga kelganda o‘z vaqtida.

Jamiyatning Odob-axloq komissiyasi manfaatlar to‘qnashuvi holatlari bo‘yicha barcha ma’lumotlarni har tomonlama va xolis o‘rganishni ta’minlaydi hamda ularni hal etish usuli, manfaatlar to‘qnashuvining mavjud emasligi yoki uni bartaraf etish zarurati yo‘qligi to‘g‘risida qaror qabul qiladi. Bu jarayon Jamiyatning Manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish to‘g‘risidagi Nizomiga muvofiq tartibda amalga oshiriladi.

8.3 Xayriya va homiylik yordami

Jamiyatning xayriya va homiylik faoliyati uning korporativ ijtimoiy mas’uliyatining tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi va Jamiyatning asosiy faoliyat hududlarida jamiyat rivojiga hamda aholi turmush darajasini oshirishga qaratilgan.

Jamiyat tomonidan amalga oshiriladigan xayriya va homiylik faoliyati O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchilik normalariga, ushbu Siyosatda, shuningdek, Jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlarida belgilangan tamoyil va talablarga muvofiq tarzda amalga oshiriladi va Jamiyat faoliyati bilan bog‘liq ravishda qandaydir noqonuniy imtiyozlarni qo‘lga kiritish maqsadida beriladigan yashirin mukofot shaklida bo‘lmaydi.

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish maqsadida Jamiyat berilgan xayriya va homiylik yordamining maqsadli ishlatilishi ustidan nazoratni amalga oshirish, shuningdek, ko‘rsatilgan yordam bo‘yicha asosiy ma’lumotlarni o‘zining rasmiy veb-saytida e’lon qilish uchun asoslangan chora-tadbirlarni ko‘radi.

Yordam ko‘rsatishdagi tamoyillar va talablar, ustuvor yo‘nalishlar, Jamiyat tomonidan xayriya va homiylik yordamini ko‘rsatish tartibi, ko‘rib chiqish va tasdiqlash mexanizmi Jamiyatning Xayriya va homiylik yordamini ko‘rsatish to‘g‘risidagi Nizomida o‘z aksini topgan.

8.4 Siyosiy faoliyatni moliyalashtirish

Jamiyat siyosiy faoliyatni moliyalashtirmaydi va siyosiy tashkilotlar,

partiyalar, harakatlar va tashabbuslarni, ularning nomzodlari va a’zolarini, saylov va targ‘ibot kompaniyalarini hamda boshqa siyosiy tadbirlarni hech qanday boshqa tarzda qo‘llab-quvvatlamaydi.

Shu bilan birga, Jamiyat xodimlari shaxsan siyosiy faoliyat bilan shug‘ullanishga, siyosiy partiyalar va harakatlarga a’zo bo‘lishga haqli bo‘lib, bu qatnashish quyidagi shartlar asosida bo‘ladi:

– Jamiyatning mazkur Siyosatlari, boshqa ichki me’yoriy hujjatlari va O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligiga zid bo‘lmasligi;

– Xodimlarning o‘z mablag‘lari hisobidan, ishdan bo‘sh vaqtida amalga oshirilishi va xodimlarning lavozim majburiyatlarini bajarish doirasidagi huquq va majburiyatlariga zid bo‘lmasligi;

– Jamiyat va/yoki uning faoliyati bilan bog‘liq bo‘lmasligi, Jamiyatning obro‘siga zarar yetkazmasligi va Jamiyat uchun noqonuniy afzalliklarni olish maqsadida amalga oshirilmasligi;

– Agar Jamiyat xodimlarining maoshidan siyosiy faoliyatga oid maqsadlar uchun mablag‘lar ushlab qolinishi amalga oshirilsa, bunday ushlab qolishlar xodimning yozma arizasi asosidagina amalga oshirilishi.

8.5 Kontragentlar bilan hamkorlik, vakillar orqali to‘lovlar va boshqa shaxslar manfaati uchun to‘lovlar

8.5.1 Jamiyat o‘z manfaatlarini ifodalash yoki ular nomidan harakat qiladigan vositachilar, agentlar, sheriklar va boshqa shaxslarni jalb qilishdan hamda birgalikda korxonalar tashkil etishdan, shuningdek, Jamiyatning mazkur Siyosat, Korporativ axloq kodeksi prinsiplari va talablariga zid yoki Jamiyat, xodimlar va boshqa shaxslar uchun korrupsiyaviy va/yoki obro‘ga oid xavflarni keltirib chiqarishi mumkin bo‘lgan harakatlarni amalga oshirishda ishtirok etishdan to‘xtaydi.

8.5.2 Bundan tashqari, Jamiyat faqatgina korrupsiyaga qarshi pozitsiyani bo‘lishadigan va O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi

normalariga rioya qilish muhimligini tushunadigan kontragentlar bilan hamkorlik qilishga intiladi. Shu maqsadda, Jamiyat shartnomaviy munosabatlarga kirishishdan oldin kontragentlar va birgalikda korxonalar sheriklarining ishonchliligi, obro‘si va halolligini tekshiradi.

8.5.3 Kontragentlar bilan munosabatlarda Jamiyat qonuniylik va shaffoflik prinsiplariga amal qiladi, yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa kontragentlarni xolis, ochiq va shaffof tanlashni ta’minlaydi. Bu tanlov obyektiv tanlov mezonlariga asoslangan bo‘lib, xarid qilinayotgan tovarlar, ishlar va xizmatlarning narxini aniqlash tartibi ham O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Jamiyatning ichki me’yoriy hujjatlari bilan tartibga solinadi.

8.5.4 Kontragentlar bilan shartnomaviy munosabatlar o‘rnatilganida, shartnomalarga O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi va mazkur Siyosat talablariga rioya qilish bo‘yicha kafolatlar va majburiyatlar kiritiladi. Jamiyat o‘z shartnomalarida kontragentlar va birgalikda korxonalar sheriklari tomonidan korrupsiyaviy harakatlar sodir etilgan hollarda shartnomalarni bekor qilish huquqini saqlab qoladi.

8.5.5 Jamiyat kontragentlar bilan asosiy shartnoma matniga, unga ilova qilingan hujjatlarga yoki boshqa belgilangan shaklda tasdiqlanmagan, shuningdek, Jamiyatda qabul qilingan rozilik berish tartiblaridan o‘tmagan noformal kelishuvlar holatlariga yo‘l qo‘ymaydi. Har qanday imzolangan shartnoma tomonlar o‘rtasidagi barcha shartlar va kelishuvlarni to‘liq o‘z ichiga olishi lozim.

8.5.6 Jamiyat xodimlarini amal qilayotgan yoki ehtimoliy kontragentlar va/yoki Jamiyat sheriklari vakillari tomonidan korrupsion harakatlarni amalga oshirishga undash holatlari yuzaga kelganda, Jamiyat xodimlari bu haqda darhol o‘z bevosita rahbariga, Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmatiga yoki Jamiyatning aloqa kanallari orqali (shu jumladan, “Ishonch telefoni”ga) xabar berishlari lozim.

8.6 Davlat xizmatchilari bilan hamkorlik

8.6.1 Xodimlarning davlat organlari va davlat mansabdorlari bilan o‘zaro munosabati O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga, shuningdek, ushbu Siyosat va Jamiyatning boshqa ichki normativ hujjatlarida belgilangan prinsiplar va talablarga muvofiq qat’iy amalga oshiriladi.

8.6.2 Jamiyat davlat mansabdorlari va/yoki ularning yaqin qarindoshlari yoki manfaatlari uchun, shu jumladan Jamiyat hisobidan moddiy yoki boshqa foyda olishlariga, jamiyat faoliyati bilan bog‘liq ravishda har qanday tijorat va/yoki raqobat afzalliklarini to‘g‘ridan-to‘g‘ri yoki bilvosita olish maqsadida bo‘lgan xarajatlarni to‘lashdan to‘xtaydi.

8.6.3 Jamiyat xodimlari ustuvor nazorat va boshqa vazifalarni bajarayotgan davlat mansabdorlari tomonidan ularni korrupsiya harakatlarini sodir etishga undash holatlari yuzaga kelganda, Jamiyat xodimlari bu haqda darhol o‘zining to‘g‘ridan-to‘g‘ri rahbariga, Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmatiga yoki Jamiyatning qonuniy buzilishlar to‘g‘risidagi aloqa kanallari (jumladan, “Ishonch telefoni”) orqali xabar berishi shart.

8.7 Hisob-kitob yuritish

8.7.1 Jamiyat barcha moliyaviy operatsiyalarni O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq buxgalteriya hisobida to‘g‘ri, aniq va yetarli darajada tafsilotlar bilan aks ettirish va hujjatlashtirishni ta’minlaydi.

8.7.2 Jamiyatda buxgalteriya hisobida ma’lumotlarni aks ettirilmaslik yoki operatsiyalarni noto‘g‘ri aks ettirilishi va asoslantiruvchi hujjatlar mavjud bo‘lmagan taqdirda ma’lumot kiritilishi taqiqlanadi.

8.7.3 Jamiyatda buxgalteriya, boshqaruv va soliq hisobotlarini bo‘rttirib ko‘rsatish yoki soxtalashtirish, boshlang‘ich hisob-kitob hujjatlarining yo‘qligi yoki yetarli darajada tafsilotlari keltirilmagan, hujjatlar va hisobotlarda noqonuniy tuzatishlar, shuningdek, korrupsiya to‘lovlarini yashirish maqsadida hujjatlarni belgilangan muddatidan avval qasddan buzish yoki yo‘q qilish taqiqlanadi.

O‘zMETH 34-312:2026

Axborot ma’lumotlari

Muvofiqlik tizimi (komplayens) xizmati tomonidan **ishlab chiqilgan**

Xizmat boshlig‘i A.Z. Raxmonov

Kelishilgan

Boshqaruv raisining
birinchi o‘rinbosari B.X. Murodov

Boshqaruv raisining
birinchi o‘rinbosari S.S. Artikov

Boshqaruv raisining investitsiyalar
bo‘yicha o‘rinbosari F.M. Qurbonov

Boshqaruv raisining moliyaviy-iqtisodiy
masalalar bo‘yicha o‘rinbosari A.A. Yuldashev

Iqtisodiyot va rejalashtirish
boshqarmasi boshlig‘i P.N. Xidirov

Buxgalteriya hisobi va hisobotlari boshqarmasi
bosh buxgalteri S.N. Xolboyev

Xaridlar transformatsiya
ofisi boshlig‘i T.A. Rasulov

Sanoatda kooperatsiya aloqalarini
kengaytirish, mahalliylashtirish
va standartlashtirish bo‘limi boshlig‘i I.M. Begaliyev

Inson resurslari bilan ishlash va rivojlantirish
boshqarmasi boshlig‘i I.I. Xamidov

Ma’naviy-ma’rifiy ishlar bo‘yicha
boshqaruv raisi maslahatchisi O.A. To‘xtashev

Yuridik boshqarmasi boshlig‘i Sh.S. Axmedov

Norma nazoratchisi L.B. G‘oziyeva